

Nr 29

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 4 mars 1955 (nr 110) om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar, m. m.

I en den 3 mars 1967 dagtecknad proposition, nr 58, vilken hänvisats till bankoutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av ett propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag föreslagit riksdagen att

dels antaga ett vid propositionen fogat förslag till förordning angående ändring i förordningen den 4 mars 1955 (nr 110) om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar,

dels bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att utfärda garantiförbindelser på sammanlagt högst 300 milj. kr. att ingå i hypoteksbankens grundfond i stället för svenska statens fyra och en halv procent obligationer till ett nominellt belopp av 200 milj. kr.

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I propositionen föreslås höjning av grundfonden för Sveriges allmänna hypoteksbank från 200 milj. kr. till 300 milj. kr. Samtidigt föreslås att grundfondens konstruktion ändras så att den kommer att bestå av en garantiförbindelse, som utfärdas av riksgäldsfullmäktige, i stället för som f. n. av statsobligationer.

Dessutom föreslås att kravet att endast inteckning med bästa förmånsrätt får utgöra säkerhet för hypotekslån slopas.

Det vid propositionen fogade författningsförslaget har följande lydelse.

Förslag
till
Förordning
angående ändring i förordningen den 4 mars 1955 (nr 110) om Sveriges
allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar

Härigenom förordnas, att 3, 4, 5, 31 och 43 §§ förordningen den 4 mars 1955 om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

3 §.

Till grundfond för hypoteksbanken överlämnar staten genom riksgäldskontoret ett belopp av nominellt tvåhundra miljoner kronor i svenska statens fyra och en halv procent obligationer, vilka skola vara ouppsägbara från innehavarens sida.

Grundfundsobligationerna fortfara att tillhöra staten, som dock ej äger förfoga över dem för annat ändamål förrän bankens samtliga förbindelser äro fullgjorda.

Som grundfond för hypoteksbanken ställer staten till förfogande en av riksgäldsfullmäktige utfärdad garantiförbindelse på trehundra miljoner kronor.

4 §.

1 m o m. Grundfundsobligationer må, efter anmälan till riksgäldskontoret, tagas i anspråk till fullgörande av hypoteksbankens förbindelser om banken tillfälligt skulle sakna tillgängliga medel samt i enlighet med bestämmelserna i 31 § vid bankens likvidation.

2 m o m. Om grundfundsobligationer tagits i anspråk av banken annorledes än vid bankens likvidation, åligger det banken att så snart ske kan till grundfonden återställa obligationer som svara mot de i anspråk tagna, ävensom att gottgöra

1 m o m. Grundfonden må, efter anmälan till riksgäldskontoret, tagas i anspråk till fullgörande av hypoteksbankens förbindelser om banken tillfälligt skulle sakna tillgängliga medel samt i enlighet med bestämmelserna i 31 § vid bankens likvidation.

2 m o m. Om grundfonden tagits i anspråk av banken annorledes än vid bankens likvidation, skall banken ersätta staten den ränta, som staten med anledning härav må ha utgivit, och snarast möjligt återbetala vad som tagits i anspråk.

¹ Senaste lydelse av 3 § se 1962: 117.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

staten den obligationsränta, som staten i sådant fall nödgas utgiva. I samband med anmälan, som i 1 mom. sägs, skall avtal träffas mellan riksgäldskontoret och banken angående den närmare tidpunkt före vilken obligationerna skola återställas. Återställandet skall under alla förhållanden ha skett senast två år efter det att obligationerna tagits i anspråk.

Kan banken icke återanskaffa i anspråk tagna obligationer inom avtalad tid, skall banken erlægga full likvid till riksgäldskontoret för obligationerna, därvid banken äger rätt att erhålla nya obligationer till motsvarande belopp.

5 §.

För den händelse erforderliga medel för återställande eller likvid, som i 4 § 2 mom. sägs, icke på annat sätt kunna anskaffas, äger hypoteksbanken att uttaga det erforderliga beloppet från hypoteksföreningarna i förhållande till deras delaktighet. Envar förening är, därest medel för nämnda ändamål icke finnas tillgängliga, skyldig att genom uttagande av ett efter behovet lämpat tillskott av sina delägare bereda sig täckning för vad föreningen nödgas utgiva till banken.

För den händelse erforderliga medel för återbetalning, som i 4 § 2 mom. sägs, icke på annat sätt kunna anskaffas, äger hypoteksbanken att uttaga det erforderliga beloppet från hypoteksföreningarna i förhållande till deras delaktighet. Envar förening är, därest medel för nämnda ändamål icke finnas tillgängliga, skyldig att genom uttagande av ett efter behovet lämpat tillskott av sina delägare bereda sig täckning för vad föreningen nödgas utgiva till banken.

31 §.

Om förfarandet — — — — — förordnar Konungen.

Vid likvidation av banken må *grundfondsobligationer* tagas i anspråk allenast i den mån annan tillgång saknas, som svarar för bankens förbindelser.

Vid likvidation av banken må *grundfonden* tagas i anspråk allenast i den mån annan tillgång saknas, som svarar för bankens förbindelser.

43 §.

Lån må beviljas endast mot in-teckning med bästa förmånsrätt för fordran i jordegendom, som av lånesökanden *innehas* med ägande- eller fideikommissrätt. Såsom säkerhet för lån till sambruksförening el-

Lån må beviljas endast mot in-teckning för fordran i jordegendom, som lånesökanden *innehar* med ägande- eller fideikommissrätt. Såsom säkerhet för lån till sambruksförening eller andelsladugårdsföre-

(Nuvarande lydelse)

ler andelsladugårdsföretag må dock godtagas gemensam första in-teckning i egendom, varav en del äges av föreningen (företaget) och återstoden av medlemmarna (delägarna).

Utan hinder av vad nu sagts må lån beviljas mot in-teckning med förmånsrätt efter in-teckning för fordran, som icke pantsatts hos för-eningen, under förutsättning

dels att sistnämnda in-teckning utgör säkerhet för belopp, som på grund av donationsbestämmelser eller dylikt icke kan uppsägas till återbetalning,

dels att nämnda in-tecknings kapitalbelopp avräknas från det lånebelopp, som eljest kunnat beviljas.

Inteckningar för — — — — — för hypotekslån.

(Föreslagen lydelse)

tag må dock godtagas gemensam in-teckning i egendom, varav en del äges av föreningen (företaget) och återstoden av medlemmarna (delägarna).

In-teckning skall lyda på minst det belopp, till vilket lån beviljas, och i sin helhet ligga inom det värde, till vilket lån enligt 40 § högst får beviljas.

Tillhandahåller lånesökanden ej in-teckning med bästa förmånsrätt, får lån beviljas endast under förut-sättning att lån, som lämnats mot säkerhet av in-teckning med bättre förmånsrätt, finnes vara ordnat på betryggande sätt och att även sådan in-teckning pantsättes för lån, som hypoteksföreningen beviljar.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Beträffande motiveringen för vad som sålunda föreslagits får utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottet

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag. Vad gäller den avsedda höjningen av grundfonden för Sveriges allmänna hypoteksbank vill utskottet i likhet med föredragande departementschefen framhålla, att den endast ger hypoteksbanken formell möjlighet till ökad obligationsupplåning och att den faktiska upplåningen liksom hittills måste följa de normer som förestavas av den allmänna kreditpolitiken.

Utskottet hemställer,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts proposition nr 58.

Stockholm den 11 april 1967

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNÉLL

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Ståhle, Åke Larsson, Palm, Åkerlund, Hilding, Lundin, Nils Theodor Larsson och Lundberg;

från a n d r a kammaren: herr Regnéll, fru Renström-Ingenäs, herrar Berglund, Franzén i Motala, Börjesson i Glömminge*, Larsson i Umeå, Ekström i Iggesund och Fridolfsson i Rödeby.

* Ej närvarande vid justeringen.